

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTE 5. APRIL 2017

Til stede:

Hovedstyret: Øystein Olsen, Jon Nicolaisen, Egil Matsen, Hilde Myrberg, Kjetil Storesletten, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kathryn M. Baker og Steinar Juel

Varamedlemmer: Arne Hyttnes og Kristine Landmark

Fra de ansatte: Mona H. Sørensen og Nina Larsson Midthjell (sak 82-83)

Tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen (sak 79, 82, 85-87), Randi Almås (sak 82-83, 85-88)

Administrasjonen: Yngve Slyngstad (sak 74-81), Trond Grande (sak 74-83), Karsten Kallevig (sak 74), Dag Huse (sak 74-80), Merethe Riddervold (sak 74-80, 82-83), Jon Tore Vatnar (sak 75-78), Stephen Hirsch (sak 82-83), Jan Thomsen (sak 82-83), Carl Axel Hagen (sak 82-83), Ida Wolden Bache (sak 84), Kristin Gulbrandsen (sak 85-88), Kjetil Heltne (sak 85), Kathrine Stang Ottesen (sak 85), Leif Veggum (sak 85-88), Karin Holm Johansen (sak 85-88), Runar Malkenes (sak 74-80, 84-88), Ingunn Valvatne (sak 74-80), Birger Vikøren (sak 74-83), Bjarne Gulbrandsen (sak 74-90), Olav Mundal (sak 74-79)

Til orientering var utsendt sammen med saksdokumentene:

- Agenda for seminar med hovedstyret 5. april 2017
- NBIM – Monthly Board Report - February 2017
- Årlig melding til Stortinget om forvaltning av SPU 2016
Notat 31. mars 2017 fra NBIM
- Attestasjonsuttalelse – kontohold for staten
Notat 31. mars 2017 fra Stab
- Attestasjonsoppdrag statsgjeldforvaltningen
Notat 31. mars 2017 fra Stab
- Protokoll fra møte i hovedstyrets eierskapsutvalg 19. januar 2017

75/2017 Tiltråding fra Etikkrådet 20. desember 2016 (2) om å sette selskap til observasjon

Saksdokument: Notat av 3. april 2017 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank har mottatt fra Etikkrådet en tilråding om å sette selskapet Eni SpA til observasjon. Tiltrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet er ansvarlig for grov korrupsjon, jamfør det atferdsbaserte kriteriet i *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland* § 3 første ledd bokstav e).

I følge § 6 i retningslinjene for observasjon og utelukkelse «skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige. Banken skal se de ulike virkemidlene den har til rådighet i sammenheng og benytte dem på en helhetlig måte».

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling. Eierskapsutvalget støtter administrasjonens vurdering om at eierskapsutøvelse trolig vil være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd i dette tilfellet.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til innstillingen fra eierskapsutvalget:

- NBIM bes om å ta korrupsjonsrisiko inn i eierskapsutøvelsen overfor Eni SpA. Selskapet settes ikke til observasjon.
- NBIM bes om å holde hovedstyret oppdatert om eierskapsutøvelsen overfor Eni SpA.
- Etikkrådet informeres om vedtaket.
- Sentralbanksjefen gis fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

76/2017 Tiltråding fra Etikkrådet 20. desember 2016 (1) om å sette selskap til observasjon

Saksdokument: Notat av 3. april 2017 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank har mottatt fra Etikkrådet en tilråding om å sette selskapet Saipem SpA til observasjon. Tiltrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet er ansvarlig for grov korrupsjon, jamfør det atferdsbaserte kriteriet i *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav e*).

I følge § 6 i retningslinjene for observasjon og utelukkelse «skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige. Banken skal se de ulike virkemidlene den har til rådighet i sammenheng og benytte dem på en helhetlig måte».

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling. Eierskapsutvalget støtter administrasjonens vurdering om at eierskapsutøvelse trolig vil være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd i dette tilfellet.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til innstillingen fra eierskapsutvalget:

- NBIM bes om å ta korrupsjonsrisiko inn i eierskapsutøvelsen overfor Saipem SpA. Selskapet settes ikke til observasjon.
- NBIM bes om å holde hovedstyret oppdatert om eierskapsutøvelsen overfor Saipem SpA.
- Etikkrådet informeres om vedtaket.
- Sentralbanksjefen gis fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

77/2017 Tiltråding fra Etikkrådet 8. desember 2016 (2) om å utelukke selskap

Saksdokument: Notat av 3. april 2017 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank har mottatt fra Etikkrådet en tilråding om utelukkelse av selskapet PetroChina Co Ltd. Tiltrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet er ansvarlig for grov korrupsjon, jamfør det atferdsbaserte kriteriet i *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav e*).

I følge § 6 i retningslinjene for observasjon og utelukkelse «skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige. Banken skal se de ulike virkemidlene den har til rådighet i sammenheng og benytte dem på en helhetlig måte».

Retningslinjenes § 6 fjerde ledd sier at «Observasjon kan besluttes der det er tvil om vilkårene for utelukkelse er oppfylt, om utviklingen framover i tid eller der det av andre årsaker finnes hensiktsmessig».

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til innstillingen fra eierskapsutvalget:

- PetroChina Co Ltd settes til observasjon.
- Etikkrådet orienteres om vedtaket.

- Sentralbanksjefen gis fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

78/2017 Tilråding fra Etikkrådet 8. desember 2016 (1) om å utelukke selskap

Saksdokument: Notat av 3. april 2017 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank har mottatt fra Etikkrådet en tilråding om utelukkelse av selskapet Leonardo SpA. Tilrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet er ansvarlig for grov korrupsjon, jamfør det atferdsbaserte kriteriet i *Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland* § 3 første ledd bokstav e).

I følge § 6 i retningslinjene for observasjon og utelukkelse «skal banken vurdere om andre virkemidler, herunder eierskapsutøvelse, kan være bedre egnet til å redusere risikoen for fremtidige normbrudd eller av andre årsaker kan være mer hensiktsmessige. Banken skal se de ulike virkemidlene den har til rådighet i sammenheng og benytte dem på en helhetlig måte».

Retningslinjenes § 6 fjerde ledd sier at «Observasjon kan besluttes der det er tvil om vilkårene for utelukkelse er oppfylt, om utviklingen framover i tid eller der det av andre årsaker finnes hensiktsmessig».

Egil Matsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til innstillingen fra eierskapsutvalget:

- Leonardo SpA settes til observasjon.
- Etikkrådet orienteres om vedtaket.
- Sentralbanksjefen gis fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

79/2017 Statens pensjonsfond utland – Forventninger om skatt og åpenhet

Saksdokument: Notat av 31. mars 2017 fra NBIM

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget og utkastet til forventningsdokument.

Hovedstyret sluttet seg til at det sendes brev med vedlegg til Finansdepartementet i tråd med det vedlagte utkastet. Styrets leder fikk fullmakt til å ferdigstille brevet basert på hovedstyrets merknader.

80/2017 Statens pensjonsfond utland – Offentliggjøring av resultater for første kvartal 2017

Saksdokument: Notat av 30. mars 2017 fra NBIM

Yngve Slyngstad og Dag Huse innledet.

Hovedstyret tok de foreløpige resultatene for SPU i første kvartal 2017 til

orientering. De foreløpige resultatene publiseres 7. april 2017.

81/2017 Orientering om aktuelle saker i kapitalforvaltningen

Yngve Slyngstad orienterte om aktuelle saker i kapitalforvaltningen.

82/2017 Hovedstyrets protokoll fra møtet 14. mars 2017

Hovedstyret godkjente protokollen fra møtet 14. mars 2017.

83/2017 Tilsynsgjennomgang om styring av fysisk sikkerhet ved Norges Banks internasjonale kontorer

Saksdokument: Notat av 31. mars 2017 fra Stab

Birger Vikøren innledet.

Hovedstyret tok rapporten fra tilsynsgjennomgang om styring av fysisk sikkerhet ved Norges Banks internasjonale kontorer til orientering.

84/2017 Orientering om den aktuelle pengepolitiske situasjon

Jon Nicolaisen orienterte om den økonomiske utviklingen siden rentemøtet 14. mars 2017.

85/2017 Årsrapport 2016 for Norges Banks oppgjørssystem

Saksdokument: Notat av 20. mars 2017 fra Markeder og banktjenester (MB)

Kjetil Heltne redegjorde for hovedelementer i rapporten, herunder risikobildet og risikoreducerende tiltak.

Hovedstyret tok årsrapport 2016 for Norges Banks oppgjørssystem til orientering.

86/2017 Årsrapport sedler og mynter 2016

Saksdokument: Notat av 17. mars 2017 fra Markeder og banktjenester (MB)

Leif Veggum redegjorde for utviklingstrekk og hovedelementer i rapporten.

Hovedstyret tok årsrapporten for 2016 om sedler og mynter til orientering.

87/2017 Tilbaketrekking av 100- og 200-kroneseddelen av utgave VII

Saksdokument: Notat av 24. mars 2017 fra Markeder og banktjenester (MB)

Hovedstyret fastsatte med hjemmel i sentralbankloven § 15 første ledd, forskrift om tilbaketrekking av betalingsmidler. Forskriften slår fast at 100- og 200-kroneseddelen av utgave VII settes ut av omløp og opphører å være tvungent betalingsmiddel fra 30. mai 2018.

88/2017 Tilsynsgjennomgang – Norges Banks oppgave med å utstede sedler og mynter

Saksdokument: Notat av 31. mars 2017 fra Stab

Hovedstyret tok tilsynsrapporten om Norges Banks oppgave med å utstede sedler og mynter til orientering.

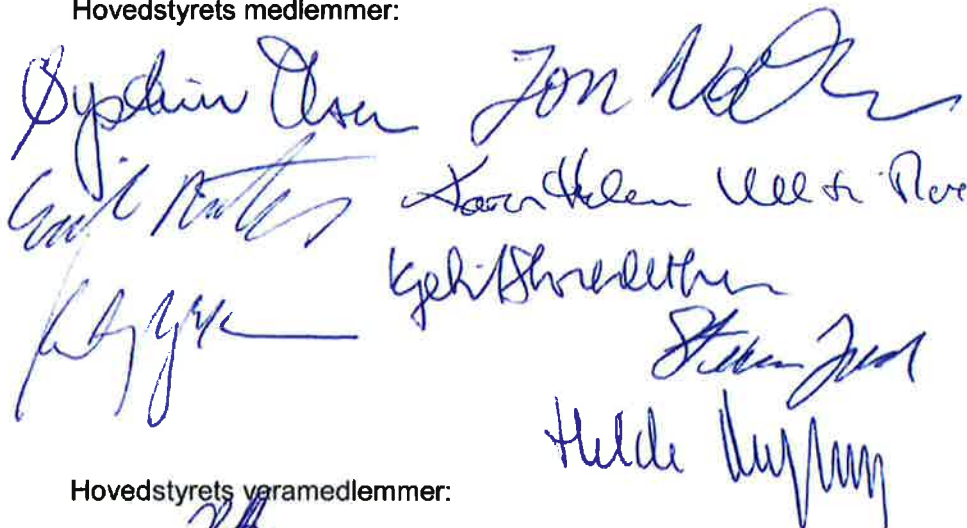
89/2017 Orientering om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten.

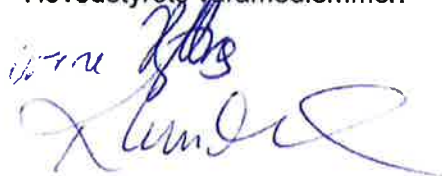
90/2017 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Hovedstyrets medlemmer:

Hovedstyrets varamedlemmer:

De ansattes representanter, jf. sak 82-83:

